

ővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. december 8. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt **I.r.** vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. július 12. napján kihirdetett Kb.II.20/2016/11. számú ítéletét **I.r.** és **II.r.** vádlottak tekintetében megváltoztatja.

A vádlottakkal szemben alkalmazott próbára bocsátás intézkedést megrovásra enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét vádlott tekintetében helybenhagyja azzal, hogy **II.r.** vádlott anyja neve helyesen:

I n d o k o l á s:

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. július 12. napján kihirdetett Kb.II.20/2016/11. számú ítéletével **I.r.** és **II.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki 1-1 rendbeli a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségében, ezért őket 2-2 évre próbára bocsátotta.

A tárgyaláson a katonai ügyész, valamint a vádlottak és közös védőjük a nyilatkozattételre három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a védő mindkét vádlott tekintetében fellebbezést terjesztett elő, mely elsődlegesen a vádlottak bűncselekmény hiányában történő felmentésére, másodlagosan az ítélet megváltoztatásával egyidejűleg alacsonyabb tartamú próbára bocsátás, illetve ehelyett megrovás alkalmazására irányult. A katonai ügyész az ítéletet tudomásul vette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.786/2017/1. számú átiratában az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Hangsúlyozta, hogy sem a felmentésre, sem pedig a megrovás intézkedés alkalmazására tett másodlagos indítványt nem tartja alaposnak. Utalt arra, hogy az elsőfokú katonai tanács megsértette a Be. 278. § (1) bekezdésében írt rendelkezést, amikor a 2016. szeptember 22-i vádemelést követően a tárgyalás kitűzésére - egyéb intézkedés nélkül - csak 2017. február 6-án intézkedett. Kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács az egyebekben perrendszerűen lefolytatott eljárása során ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a büntetőügy releváns bizonyítékait megvizsgálta, azokat értékelte és ez alapján a vádlottak ténybeli beismerése mellett helyesen állapította meg a tényállást, ami mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, így felülbírálatra alkalmas. Álláspontja szerint az eljáró katonai tanács indokolási kötelezettségének a kellő terjedelemben eleget tett. Megjegyezte, hogy az ítélet 11. oldal (4) bekezdése nyilvánvaló elírás folytán a Btk. 348. § (1) bekezdését hívja fel, továbbá felhívta a figyelmet arra, hogy a katonai tanács a 9. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 33. oldalán szereplő I. végzés szerint a védői bizonyítási indítványnak helyt adott, amelyre azonban elmulasztott

intézkedést tenni. Ugyanakkor jelezte, hogy ez az érdemi elbírálásra nem volt hatással. Meggyőződése szerint az elsőfokú katonai tanács a vádlottak javára és terhére jelentkező enyhítő és súlyosító körülményeket helyesen tárta fel, velük szemben megfelelően és indokoltan alkalmazott intézkedést, a megrovás alkalmazását célzó fellebbezés álláspontja szerint eredményre nem vezethet.

A vádlottak védője utóbb a fellebbezését írásban kiegészítette. Ebben megismételte az eljárás során többször hangoztatott jogi álláspontját, miszerint a vádlottak cselekménye nem bűncselekmény, tekintettel arra, hogy a büntetőeljárás során nem került megjelölésre egyetlen olyan, az adott szolgálatra vonatkozó szolgálati intézkedés sem - mint az adott bűncselekmény megvalósulásához szükséges tényállási elem - melynek rendelkezéseit a vádlottak megszegték volna, így cselekményük nem meríti ki a Btk. 438. § (1) bekezdésében foglalt tényállást. Arra is utalt, hogy a vádlottak cselekményéből hiányzik a szándékosság, amit viszont a következetes bírói gyakorlat a jelen bűncselekmény kapcsán nélkülözhetetlen feltételként alkalmaz. Ekörben hivatkozott a BH2003.396., illetve a BH1998/371. számú jogesetre. Harmadlagosan azzal érvelt, hogy a szolgálatban kötelességszegés bűncselekmény „más módon súlyosan megszegése” elkövetési magatartással történő megvalósulása akkor állapítható meg, amennyiben a cselekmény súlyában legalább olyan fokú, mint a szolgálatban elalvás, ital vagy kábítószer fogyasztása. Kifejtette azonban, hogy a vádlottak magatartása egyrészt meg sem közelíti ezen cselekmények súlyát, másrészt a szolgálat ellátásának meghatározott ideig történő meghiúsulása sem következett be. Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság elutasította a bizonyítási indítványát. Mindezekre figyelemmel kérte a vádlottak bűncselekmény hiányában történő felmentését. Másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

A másodfokú nyilvános ülésen - melyen sem a Fellebbviteli Főügyészség képviselője, sem pedig a vádlottak védője nem volt jelen - az I. rendű vádlott saját védelmében és az utolsó szó jogán a fellebbezését fenntartotta, azt kiegészíteni nem kívánta. Hangsúlyozta, hogy aránytalanul hosszúnak tartja a próbára bocsátás két éves tartamát, annak enyhítését kérte, egyebekben védőjéhez csatlakozott. A II. rendű vádlott saját védelmében és az utolsó szó jogán a próbára bocsátás helyett megrovás alkalmazását kérte.

A védő által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A felmentésre, illetve az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló védői fellebbezés, illetve kapcsolódó vádlotti indítvány nem alapos.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során megsértette a Be. 278. § (1) bekezdésében írt rendelkezést, mert a vádiratnak a bíróságra történő érkezése, valamint az ügy kitűzésére történő intézkedése között mintegy 5 hónap eltelt, tehát a kitűzésre késedelmesen került sor. Megállapítható ugyanakkor, hogy ez a mulasztás nem volt lényeges kihatással az eljárás lefolytatására, illetve ezen túlmenően az elsőfokú katonai tanács az egyéb eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást részben mérlegelési jogkörében állapította meg. A vádlottak a tárgyaláson büntetőjogi felelősségüket nem ismerték el, érdemi védekezést terjesztettek elő, ugyanakkor részben ténybeli beismerő vallomást tettek. Az I. rendű vádlott arra

hivatkozott, hogy az ... főút ... előtti autóbusz öbölben lévő felállítási helyre 8 perc késéssel érkeztek, majd megnézte a buszmenetrendet, illetve a mobiltelefonján a pontos időt. Ekkor észlelte, hogy nem fogadott hívása volt veszélyeztetett terhes párjától, ezért visszahívta őt és 7,5 percig beszélt vele, a telefonbeszélgetés alatt folyamatosan figyelte a forgalmat. Ezt követően visszaült a szolgálati gépjárműbe és megkérte II. rendű vádlottat, hogy próbáljon belépni a ROBOTZSARU rendszerbe, ez azonban sikertelen volt. Ezt követően kapták az ellenőrzést. A II. rendű vádlott szintén arra hivatkozott, hogy 8 perc késéssel érkeztek a felállítási pontra, majd amíg I. rendű vádlott telefonált, ő a menetlevelet töltötte ki a gépjárműben és az ipari PC rendszerbe próbált belépni, sikertelenül. Állította, hogy társa a telefonbeszélgetés alatt fel-alá járkált és figyelte a forgalmat. Az elsőfokú katonai tanács a vádlottak védekezésének ellenőrzésére tanúként hallgatta meg **tanú1-t, tanú2-t, tanú3-t és tanú4-t**, valamint ismertette a releváns okirati bizonyítékokat. Ítélete 3. oldal közepétől az 5. oldal végéig rögzítette a vádlottak nyilatkozatait, majd a 7. oldal 3. bekezdéséig ismertette az egyéb bizonyítékokat, azokat összevetette a vádlotti védekezésekkel. Bizonyítékértékelő tevékenységéről az ítélet 7. oldal 4. bekezdésétől a 8. oldal 6. bekezdéséig a szükséges mértékben adott számot, indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Logikus és meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem fogadta el a vádlottak védekezését. A bizonyítási indítvány elutasításának indokait az ítélete 8. oldalának 5. és 6. bekezdésében fejtette ki, ezzel kapcsolatos álláspontjával a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetért. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítélete 2. oldalától a 3. oldal 4. bekezdéséig terhelő tartalmú tényállást állapított meg.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján a nyilvános ülésen előadottak szerint a vádlottak személyi körülményei tekintetében azzal egészíti ki, hogy az I. rendű vádlottat terhelő hiteltartozás összege az elsőfokú ítélet kihirdetése óta növekedett, továbbá a II. rendű vádlott házfelújításra 5 millió forint összegű banki hitelt vett fel, a havi törlesztő részlet összege 60.000,- forint. A történeti tényállás kiegészítésre szorul abban, hogy a vádlottak a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 11. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel a Magyar Köztársaság Rendőrségének Járőr- és Őrszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 22/1997. (XI.8.) ORFK utasítás 27. pontjában, továbbá a közúti járművek megállításának és követésének módszereiről és taktikáiról szóló 7001/2006. ORFK irányelv és a 08010/160-16/2016. számú „Településeink Biztonságáért” elnevezésű végrehajtási tervben foglalt rendelkezéseket szegték meg.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési és indokolási kötelezettségét teljesítette, ezért az ítélet hatályon kívül helyezését célzó vádlotti indítvány értelemszerűen nem foghatott helyt.

A vádlottak felmentésére irányuló fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú katonai tanács által ekként kiegészített tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. A Be. 351. § (1) bekezdésében, továbbá a Be. 352. § (3) bekezdésében meghatározott bizonyítékok felülmérlegelését tilalmazó rendelkezésre tekintettel a vádlottaknak és védőnek a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül a vádlottak felmentésére irányuló fellebbezés, illetve indítvány eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 11. oldal 4. bekezdésétől a 12. oldal 2. bekezdéséig fejtette ki jogi értékelő tevékenységét, amivel a másodfokú bíróság egyetértett. A jogi indokolás körében nyilvánvalóan elírás folytán került feltüntetésre a jogszabályhely, a vádlottak cselekménye helyesen a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő szolgálatban kötelességszegés vétségének minősül.

A hivatkozott bűncselekményt az követi el, aki ör-, ügyeleti vagy egyéb készenléti szolgálatban az adott szolgálatra vonatkozó szolgálati intézkedés rendelkezéseit megszegve elalszik, vagy a szolgálati ideje alatt szesziesített, illetve kábítószerrel, vagy kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyagot, vagy szert fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi. Az ítélet jogi indokolása annyiban szorult kiegészítésre, hogy a BH1995.448. számú jogesetben kimunkált és azóta követett egységes ítélkezési gyakorlat szerint a szolgálatban kötelességszegés bűncselekménynél a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezések más módon súlyosan megszegése fogalmi körébe az olyan cselekmények tartoznak, amely a törvényben írt egyéb elkövetési magatartásokkal (elalvás, szeszies ital fogyasztása, rendeltetési hely elhagyása) azonos sérelmet idéznek elő. Amennyiben a rendelkezések megszegése a kötelesség teljesítését ténylegesen megghiúsította, általában a bűncselekmény megállapításának van helye. Megállapítható, hogy a vádlottak a történeti tényállásban meghatározott időpontban az állóellenőrzés követelményeit egyáltalán nem tartották be, nem ellenőriztek sem járműveket, sem személyeket, ezáltal a szolgálat célja teljes egészében megghiúsult. Ezzel a magatartásukkal az adott törvényi tényállás 4. fordulatában írt elkövetési magatartást valósították meg, tehát az adott szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegték. A vádlottak által elkövetett szabályszegés eléri a jogalkotó által a törvényi tényállásban meghatározott szintet, azonos sérelmet idéztek elő, mintha rendeltetési helyüket elhagyták volna.

Az enyhítést célzó fellebbezés, illetve indítványok azonban alaposak.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a joghátrány meghatározása során figyelembe vehető körülményeket. Ítéletének 12. oldal 3. bekezdéstől indokolta, hogy miért tért el a katonai ügyész indítványától és alkalmazott a vádlottakkal szemben pénzbüntetés helyett intézkedést, az indokolásával a másodfokú bíróság alapvetően egyetértett. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának álláspontja szerint azonban az egész nap ellenőrzés utáni időszakát tekintve a kifogástalan színvonalú szolgálatot teljesítő vádlottak cselekménye - figyelemmel az elkövetés körülményeire és a pozitív tartamú parancsnoki jellemzésekre - az elbíráláskor már olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy velük szemben a törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása, vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen. A Btk. 79. §-ban meghatározott büntetési célok, különösen a speciális prevenciós célok a legenyhébb intézkedés alkalmazásával is elérhetők. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa ezért az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és **I.r.** és **II.r.** vádlottal szemben alkalmazott próbára bocsátást a Btk. 64. §-ában meghatározott megrovás intézkedésre enyhítette. A Btk. 64. § (2) bekezdése alapján a fellebbviteli bíróság felhívja a vádlottakat, hogy a jövőben tartózkodjanak bűncselekmény elkövetésétől.

A katonai tanács ítéletének a vádlottak bűnösségét megállapító rendelkezése - figyelemmel az előzőekben írtakra - törvényes, ezért egyebekben az elsőfokú ítéletet a fellebbviteli bíróság helybenhagyta azzal, hogy rögzítette a **II.r.** vádlott anyja nevét a rendelkező részben írtaknak megfelelően.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. december 8.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa Kb.II.20/2016/11. számú ítélete a rendelkező részben írt változtatással **I.r.** és **II.r.** vádlottak tekintetében 2017. december 8. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. december 8.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke